

Sirbik Attila

Génhiba

Verebics Ágnes: HAIRY GANG

MissionArt Galéria, Budapest
2015. január 28 – február 14.

„A tökéletes ember tökéletesen tökéletlen lény.”
„A bundatömegetől felismerhetelenné, elfajzottá, félelmetessé, idegenné, állatívá, androgünné, válnak az alakok... még a nemük is tisztázatlan... Megpróbáltam összekapcsolni nőalakjaimban a boszorkányság rejtett vonásait.”
(Verebics Ágnes)

VEREBICS ÁGNEST, igaz változó intenzitással, de mindig is érdekelte és foglalkoztatta az emberi test mint ábrázolt tárgy, mint tartalmakat és jelentésrétegeket hordozó motívum. A test hol fedetlenül, hol pedig jelentőséggel bíró öltözetben jelenik meg képein, gyakran az extremitás határát súrolva. Vonzódik a furcsa, gyakran torz, génhibás, vagy csak különös megjelenésű emberek, állatok ábrázolásához, és a torzult nyugati (vagy éppen keleti) kultúrák által kitermelt extrém figurákhoz. Legújabb sorozatán mezítelen, de mégis eltakart női testeket látunk, amelyeken az öltözet a legszebb női szőrzet, a haj.

Verebics különféle technikákkal készülő munkái többnyire a test, a testiség megjelenítésére szolgáló dimenziók egymásra torlódásából születnek. Míg egyes alkotásai a horror-esztétika kézjegyeit hordozzák magukon, a rútt, az ijesztő,

a provokatív dimenziót olvasztják magukba, addig a *Hairy Gang* elnevezésű projektje első pillantásra egyfajta túlesztétizált világot jelenít meg. Ha ahelyett, hogy itt elidőznénk egy pillanatra, azon nyomban feltennénk a kérdést, minek tudható be ez az elmozdulás, abban a bizonyos csöben találunk magunkat. Tény ugyanis, van egy olyan erőteljes hangulata ennek, a túlbujánczó hajzattal ábrázolt női akt-sorozatnak, ami a divat világába kalauzol minket. Mintha kifutón állnának a nőalakok a legújabb trendet diktáló szőrgúnyákban. Viszont annak ellenére, hogy jóalakú, fitt női testek „jönnek velünk szembe”, dús, szinte földig érő hajzattal, számos értelmezési és ugyanakkor félreértelmezési lehetőség is adódik. Kik ezek a nők? Velőscsontra váró ősasszonyok a barlang bejáratánál, androgün lények, jól kivitelezett viaszbabuk, mágiával bíró nők, kitömött nők, akiket évekre mumifikáltak, míg bokáig nem ér a hajuk, hajerővel megáldott dominák, vagy épp az atavisztikus genetika csapásai? Talán mindennek egyfajta esszenciális jelenvalósága sűrűsödik bele ezekbe az alkotásokba, jobban mondva kreatúrákba, emberi lényekből kreált szépséges szőr-szörnyekbe. Ott lappang és fluoreszkál bennük, ha nem is olyan erőteljesen és egyértelműen, mint Verebics sok más munkájának terében, a horror szépségesen iszonyatos jelenléte. Ez az egyszerre vonzó és taszító, dermesztő kettősség. Indirekt, finoman bűjtatott, utalásszerű horror ez. Verebics ugyanis a *Hairy Gang* sorozatba a valóságtól való intenzív távolodás mozzanatát építi be, azáltal, hogy modelljeiben feltámasztja a szelídíthetetlenséget, ami által a modellek megszűnnek modellek lenni, hordozókká, rejtett fogalmak hordozóivá válnak, arctalan lényekké, akik magukban hordozzák a lét és a látszat kettősségét is. De ez a kettősség nem a test és az – ezúttal az alkotó által a modelljeire ruházott – szerep között áll fenn, hanem magán a testen lelhető fel. Hiszen megszűnik az emberről mint modelltől alkotott képünk, az alkotó kiiktatja modelljeiben azt a vágyat, amely az önmaguk megjelenítésére irányulhatna. Tőle magától tudjuk, volt olyan modellje is, aki a fotózáson a legszebb pózokba tekergette a testét jobbra-balra, majd mikor végre rendesen elfaradt, akkor tudta csak fotózni.

Verebicsnél tehát az ábrázolás ezúttal is elmozdul az eltárgyasított test ábrázolásának irányába, annak is egy konkrét szegmense erősödik fel, ami bizonyos értelemben átveszi mindennek a szerepét, végül helyettesíti az őt hordozó testet és egy távollevő, a képzeletben jelenlévő, génhibás testre utal. Verebics számára kiiktathatatlanul fontos az alkotás folyamatában a lényesség megragadása, felmutatása az ábrázolt figurákon keresztül. Hogy immár figurákról van szó, nem véletlen, hiszen éppen annak a távollevő testnek a megjelenítése fontos az alkotó számára, amit modelljeiben érzékel ugyan, de az alkotás vágya annak

VEREBICS ÁGNES
HAIRY GANG

megragadására készíti. Így módon speciális esettel van dolgunk, hiszen festmények helyett hús-vér alakokról (hányszor kell ezt elfelejtenünk a befogadás során?), fotókról van szó.

Ezek a magatartás nélküli, műalkotássá fokozott nők – akiknek testi adottságait szinte teljes egészében elfedi a „szűrő” – elmosás azokat a határokat, képlekennyé formálják azokat a befogadói, a társadalom és tömegkultúra által legitimált pozíciókat, ami által egyértelműen a szexualitás érzéki dimenziójában találunk magunkat. Ehelyett a hajszőrzet zuhataga alá, vagy inkább mögé mosódó alakok, a mélységesen személyes és az akárci közötti résben fejlődnek ki egyfajta mintha-identitássá, nem feltétlenül elveszítve, hanem túllépve női identitásukon. Egyidőben dolgozik ezekben az alkotásokban az otthonosság és az idegenség, a sejtelmesség és valamiféle kísértetiesség furcsa keveréke. A *Hairy Gang* tehát egyfajta mix, amelyben elmosódik a határ, a demarkációs vonal a testi egzisztencia és a számítógépes manipuláció között, ugyanakkor tetten érhető ennek a gesztusnak az iróniája is, hiszen Verebics a klónbéllyegzőt nem a divat világának alárendelt végtelenségig való cizellálgatás érdekében használja, hanem csupán a manipuláció és a hajzuhatag erőteljesebbé tétele miatt alkalmazza. Így a 'fashion' hangulattal spirituális ősi jegyek és egyféle elfajzottság keveredik, létrehozva a kívánom, de nem engedném át a küszöbön érzést. Az elődökre visszaütköző fejlődéstani figyelemzéseként egész testükön dús szórattal megvert egyedek, genetikai tünevények Verebics Ágnes már régebben is izgatták festészeti munkájában. Régen ezeket az egyéneket jobb esetben cirkuszokban mutogatták, ők voltak a kedves szörnyetegek. Rosszabb esetben? Máglyára küldték őket, azt feltételezve róluk, hogy farkasemberek, démonok, vérfarkasok, a farkassá változás képességével bírnak és emberi húst esznek.

Ez a Verebics által kreált hajás banda viszont a testi világot nagymértékben uraló mediális valóság egyeduralma ellen lázad. Vagy ez az egész egy ironikus posztumán „freak-show” csupán?

Kozák Csaba

Minden mindennel

Hans Peter Bauer és
Laszlo Milasovszky kiállítása

by Aert Galéria, Budapest
2015. április 18 – május 15.

A Google Albert Einsteinnek tulajdonítja a kiállítás címében rövidítve jelzett „minden mindennel összefügg” kijelentést. Ugyanakkor több szerzőt – filozófust, irodalmárt – jegyez, akik más-más szövegek környezetben szintén használták ezt a mondatot. A forrás lényegtelen, egy tárlat címének kiváló, hiszen sokféle interpretációra ad lehetőséget. A magyar-svájci HANS PETER BAUER és a magyar-német LASZLO MILASOVSKY pedig – a kettős gyökereken túl – úgy függenek össze, hogy 2013-ban együtt szerepeltek az *Expanzió* kiállításon az Újlipótvárosi Klub Galériában, tavaly pedig a Fővárosi Képtár/Kiscelli Múzeum *Belső udvar* csoportos szabadtéri tárlatán.

Bauer most döntően az idén készült fali- és 3D-s munkákat hozott. Anyaghasználata változatos: van itt olaj, vászon, lakk, gipsz, kő, vas, műanyag és talált tárgy. Színhasználata a visszafogott színektől a bő koloritáig terjed. Tematikája – a cím rugalmasságából adódóan – tekervényes, több szálon futó. Egyértelműen megkísértette a szürrealizmus (a valóságban párba sohasem állított elemeket rendel egymás mellé), a pop- és az experimental art, az absztrakció szellemisége, miközben attól sem riad vissza, hogy ábrázoló, direkt reprezentációt csempészen műveibe. Bauer világában bármi megtörténhet, sokféleképpen állhatnak össze a dolgok. *Absztrakt kódjában* tükörkeretbe zárja rózsatüskékkel kirakott Braille-írást, így az annak olvashatóságát adó érintés akár meg is sebezhetné a

HANS PETER BAUER
Ádám-Éva, 2015, installáció, 2 db olaj, vászon,
80x10 cm, 2 db vas, m. 160 cm © Fotó Szlabey Zoltán

vak látogatót (nem írhattam nézőt), mi viszont láthatjuk – tükör által önmagunkra, önmagunkba pillantva – üzenetét. *Speed (Sebesség)*, a szlengben kábítószert is jelent) fali munkájában szintén megfordul a világ, hiszen a töltények nem a céltáblára irányulnak, hanem onnan indulnak veszélyes útjukra. Több munkájában feltűnik új motívuma, az emberi köldök gipszlenyomata. A köldök a különböző kultúrkörök egymást átfedő szimbolikájában egyértelműen az anya-gyermek kapcsolatra, a születés misztériumára, az összekötöttség és a leválasztás pillanataira, a kiválasztott momentumra utaló elem. A *Dobókocka* a sors forgandóságára figyelmeztet. Míg a *Smile (Mosoly)* az interneten, a különleges karakterek között található egyik kedvelt, levélzáró mértani alakzat, addig az ovális, kétnézetű *Life (Élet)* egyik lapján a köldök és a tojás sárgája olvadnak egybe. Hogy a munka másik lapján ágaskodó szarv egy szülőcsatorna (a művész értelmezése) vagy egy fallosz (az én dekódolásom), netán valami más, azt a szabad asszociációk jegyében döntse el a néző. A köldök parafrázisokhoz kapcsolható *Stempli* munkája is, ami egy katalóguson pihen. A stempli talpa egy gipszből formázott köldök. A művész ezzel a stemplivel „érvényesíti” a modern művészet egyik bibliáját, a MOMA (Museum of Modern Art), a New York-i Modern Művészeti Múzeum vasos katalógusát. A teremtéstörténetet pedig *Ádám-Éva* installációja idézi meg. A függőlegesen csíkozott olaj/vászon képek ölelésében két sétatálca „nemesül” – a szó kettős értelmében – a kulcs és az azt befogadó kulcslyuk által a Genézis első emberpárjává, miközben a falon levő polaroid képekből kiderül, hogy a vas pár korábban már több szabadtéri helyszínen szerepelt Svájcban. Milasovszky akvarelleken, tusrajzokon és olaj/vászon képeken túl installációkat és szobrokat egyaránt készít. Színhasználata a halk pasztellektől a vitális koloritig

LASZLO MILASOVSKY
Nap, hold és tér | Sonne, Mond und Raum, 2015, olaj, vászon, 90x90 cm
© Fotó: Szlabey Zoltán

